

**ВЪПРОСНИК НА ВНИМАНИЕТО НА КАНДИДАТА ЗА ЧЛЕН
НА КОМИСИЯТА****Марта КОС****Разширяване****1. Обща компетентност, европейска ангажираност и лична независимост**

Кои аспекти от Вашата квалификация и опит са особено подходящи, за да изпълнявате функциите на член на Комисията и да работите за общия европейски интерес, по-специално в областта, за която бихте отговаряли? Как ще допринасяте за изпълнението на политическите насоки на Комисията? Как ще осъществявате интегрирането на принципа на равенство между половете и как ще включите перспектива за равенство между половете във всички области на политиката от Вашия портфейл? Как ще прилагате интегрирането на въпросите, свързани с младежта?

Какви гаранции за Вашата независимост можете да предоставите на Парламента и по какъв начин ще гарантирате, че Ваши минали, настоящи или бъдещи дейности няма да породят съмнения във връзка с изпълнението на задълженията Ви в рамките на Комисията?

Моят професионален и личен житейски опит, моята лична вътрешна мотивация и дълбокото ми вътрешно усещане за европейска ангажираност са в основата на квалификацията ми като бъдещ комисар по въпросите на разширяването.

Имам доказан успешен управленски опит в продължение на 35 години, свързан с различни отговорности в сферата на политиката, гражданското общество и частния сектор. Носител съм на многобройни награди и почести за работата си като посланик („Посланик на годината“ за 2016 г. в Германия и носител на Големия кръст на Ордена за заслуги на Федерална република Германия), както и за успешни обучения по лидерство и за комуникация.

В професионален план винаги съм била ангажирана и тясно свързана с европейските ценности, свободата и демокрацията, справедливостта, приобщаването и равенството между половете. В основата на тази моя лична ангажираност са залегнали ценностите, в които имах късмета да бъда възпитана като дете. Взаимното уважение и зачитане, отдадеността на другите и личната отговорност бяха в центъра на нашите семейни ценности и на ангажираността и участието ни в местната общност.

По време на мандата ми като директор на правителствената служба за комуникации и говорител на правителството стартирахме широкообхватна кампания в подкрепа на интеграцията на Словения в ЕС под надслов „Дом в Европа“. В този лозунг вложихме посланието, че винаги сме се чувствали европейци и че с официалното ни присъединяване към ЕС Европа ще се превърне в това, за което копнеем: нашия европейски дом.

Силният ми интерес и ангажираност към европейската интеграция продължиха, когато бях заместник-председател на Търговско-промишлената камара на Словения и подкрепях процеса на присъединяване на страната, като помагах на дружествата да се подготвят за вътрешния пазар на ЕС.

Доказах уменията си за успешно популяризиране на европейските ценности и идеи и по време на седемгодишния си мандат като посланик в Германия и Швейцария. По време на работата си в Берлин бях силно ангажирана с Берлинския процес като платформа за засилване на сътрудничеството между шестте държави от Западните Балкани.

Тъй като самата аз изпитах лично ползите от това да стана европейски гражданин, разбирам добре стремежа на гражданите от държави с европейска перспектива да се присъединят към европейското

семејство, както и сложените вътрешни процеси, през които трябва да преминат държавите, за да се трансформират и адаптират с цел да са готови за пълноправното членство в ЕС.

Според мен ценностите и целите на ЕС, определени в Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на ЕС, са основополагащи. В съответствие с целите на ЕС винаги ще работя за добруването на гражданите, ще се боря срещу социалната изолация и дискриминацията, ще работя за устойчиво развитие, при което хората никога не са забравени, и ще зачитам богатото културно и езиково многообразие, защото съм много горда от това, че словенският език е един от 24-те официални езика на ЕС!

Моят личен и професионален опит е свидетелство за моята независимост, честност и лоялност към нашите ценности. Изградих цялата си кариера — като се започне от независимата журналистика в националните и международните традиционни медии и се стигне до дипломатията и частния сектор — разчитайки на собствената си почтеност, лоялност и независимост. Ще остана вярна на този ангажимент, ако ми бъде дадена възможността да поема отговорност като член на Комисията, и ще поставя моите компетенции и отдаденост в служба на Европейския съюз и на всички негови граждани.

Ако бъде одобрена за комисар по въпросите на разширяването, бих приела като лична моя отговорност да използвам подновения стремеж във връзка с разширяването, който се вижда в политическите насоки на новоизбрания председател Фон дер Лайен и в стратегическата програма за периода 2024—2029 г., договорена от Европейския съвет на 27 юни. Напълно се придържам към принципа, че разширяването е процес, основан на заслуги, който се определя от скоростта на напредъка, постигнат от всяка държава, като се започне с реформите, свързани с основополагащите въпроси. Не съществува по-кратък път към членството и аз ще се стремя да гарантирам, че всички страни кандидатки и потенциални страни кандидатки се третират справедливо и се оценяват по едни и същи критерии, като напредъкът се определя от индивидуалните заслуги на всяка от тях. Това означава, че ще разглеждам с еднакво внимание всички обхванати от процеса на разширяване държави, които имат европейска перспектива.

Заедно с върховния представител и заместник-председател ще оказвам непрекъсната и устойчива подкрепа на Украйна. Ще използвам по стратегически начин целия потенциал на Инструмента за предприєдинителна помощ, Механизма за Украйна и плана за растеж за Западните Балкани. Ще участвам в регионалната интеграция, добросъседските отношения, помирението, както и в улесняването на разрешаването на двустранни спорове.

В съответствие с моето писмо за определяне на ресора ще ръководя подготовката на комуникационна стратегия, която следва да бъде насочена към гражданите и заинтересованите страни в страните кандидатки и в самия ЕС, като ще се съсредоточи върху предоставянето на ясна информация относно целите и задачите на политиката на разширяване и процеса на присъединяване.

Готова съм да работя съвместно с колегите си в колегиума за изготвяне на прегледите на политиките преди разширяване и на многогодишната финансова рамка, за да допринеса за по-общата и амбициозна програма за реформи, така че ЕС да бъде подготвен за разширяване.

Продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна представлява непровокирана, необоснована и незаконна атака срещу суверенна нация, нейната териториална цялост и правото на самоопределение на народа ѝ. Украйна се бори за нашата свобода всеки ден и аз поемам ангажимента също да работя за нейната свобода, включително като се ангажирам с присъединяването ѝ към ЕС.

Съгласно моето писмо за определяне на ресора моята роля е да ръководя непрекъснатата и устойчива подкрепа на Комисията за Украйна — нещо, което твърдо се ангажирам да правя, като надграждам безпрецедентните равнища на подкрепа, предоставена досега на Украйна. За тази цел ще е нужно да продължим да обвързваме финансовата подкрепа за възстановяването с реформите, необходими както за съживяването на икономиката на Украйна, така и за подпомагането на страната по пътя ѝ към присъединяването.

Ще продължим да подкрепяме Украйна чрез прилагането на Механизма за Украйна и осъществяването на реформите, свързани с плана за Украйна, както и да работим за възстановяването на Украйна в сътрудничество с нашите партньори и чрез платформата на донорите за Украйна.

Като се имат предвид мащабът и обхватът на подкрепата в контекста на значителна несигурност, ще настоявам за поддържане на много високите равнища на контрол, отчетност и прозрачност по отношение

на използването на средствата на ЕС, както и за ефективна комуникация с гражданите както в ЕС, така и в Украйна относно взаимните ползи от тази подкрепа.

В тясно сътрудничество с другите членове на колегиума ще започна да обмислям варианти за продължаване на подкрепата за Украйна в периода след 2027 г. като част от цялостните разсъждения относно следващата многогодишна финансова рамка на ЕС.

На изток основният приоритет следва да бъде да включим категорично Украйна и Молдова в процеса на членство в ЕС, както и да се опитаме да гарантираме, че Грузия ще продължи по пътя към ЕС.

Ако бъде одобрена за комисар по въпросите на разширяването, заедно с върховния представител и заместник-председател ще разработя и ще координирам подход за подкрепа на всички страни от Южен Кавказ и ще работя за нова обща стратегическа рамка за Черноморието.

Ще разчитам на дългогодишния си опит в движението „Тя знае“ за насърчаване на равенството между половете при осигуряването на ефективно прилагане на политиките на ЕС в страните с перспектива за членство в ЕС. Отдадена съм на каузата жените да придобият власт в политическия живот и на това да насърчавам всички, които вече заемат ръководни политически позиции, да направят същото, например чрез максимално оползотворяване на неформалните мрежи в държавите, обхванати от процеса на разширяване на ЕС.

Поемам твърд ангажимент да насърчавам равенството между половете във всички измерения на моята работа в съответствие с европейската стратегия за равенство между половете за периода 2020—2025 г. и Плана за действие относно равенството между половете III. Ще гарантирам, че принципът на равенство между половете и приобщаването са интегрирани в изпълнението на финансовата помощ, която попада в рамките на моя ресор, и че перспективата за равенство между половете продължава да направлява нашите мерки, като се почне от първоначалното определяне на действията и се стигне до тяхното изпълнение.

Ще подкрепям младите хора по всякакъв възможен начин, тъй като твърдо вярвам, че младото поколение е не само нашето бъдеще, но и нашето настояще! Европейският съюз трябва да спечели сърцата и умовете на младите поколения в съседните държави, както стана и с нас, преди да се присъединим през 2004 г. Те също имат правото да гледат на своето бъдеще и перспективи с надежда и увереност. Ето защо инвестирането в младежта ще бъде приоритет по време на моя мандат, което съответства и на Плана за действие за младежта от 2022 г.

За да се преодолеят предизвикателства като изтичането на мозъци сред младите хора, инициативи като Инструментът за реформи и растеж за Западните Балкани, Механизмът за Украйна и Инструментът за реформи и растеж за Молдова вече работят за преквалификацията и повишаването на квалификацията на младите хора. Освен това ще продължа да подкрепям въвеждането на гаранцията за младежта.

Ако получа тази възможност, ще продължа да работя с мрежата на младите европейски посланици, създадена в Източното съседство и Западните Балкани, за да повишава осведомеността относно ЕС и ползите от него. Както е посочено в моето писмо за определяне на ресора, ще започна също така бързо да организирам първото издание на годишните диалози по политиките с младежта, което следва да се проведе в рамките на първите 100 дни от моя мандат.

2. Управление на портфейла и сътрудничество с Европейския парламент

Можете ли да се ангажирате да информирате надлежно Парламента за Вашите действия и тези на поверените Ви служби? В какво отношение смятате, че носите отговорност пред Парламента?

Какви конкретни ангажименти имате готовност да поемете по отношение на взаимодействието си с Парламента и присъствието си в Парламента, както в комисия, така и в пленарна зала, а също и по отношение на прозрачността, сътрудничеството и предприемането на ефективни последващи действия във връзка с позиции на Парламента и негови искания за законодателни инициативи? Имате ли готовност да предоставяте своевременно на Парламента информация и документи във връзка с предвидени инициативи или текущи процедури при условия на равнопоставеност със Съвета?

Ако бъде одобрена за комисар по въпросите на разширяването, ще поддържам тесен и редовен диалог с Европейския парламент по всички въпроси, попадащи в рамките на моя ресор. Това е особено важно през този период на подновен стремеж във връзка с разширяването и в по-общия геополитически контекст, който се характеризира със значителна нестабилност и несигурност. Това представлява споделено начинание, което изисква тясно сътрудничество между всички институции и участници, за да се гарантира успехът ни.

Ангажирам се да поддържам стабилни, прозрачни и конструктивни отношения с Европейския парламент, като съзнавам в пълна степен, че съм отговорна пред неговите избрани членове, които представляват гласовете на 450 милиона граждани на ЕС. Ефективното сътрудничество с Парламента и неговите членове е от основно значение, за да мога да изпълнявам ролята си на член на Комисията по въпросите на разширяването. Това е така, защото смятам, че Европейският парламент е гласът на общественото мнение в целия Съюз, и аз ще се вслушвам във Вашите гласове и ще ги вземам предвид в работата си. За тази цел е нужен открит диалог и тясно сътрудничество с Парламента в хода на напредъка по програмата на ЕС за разширяване.

Признавам решаващото значение на Европейския парламент в институционалната рамка на ЕС и се ангажирам да работя пълноценно с неговите членове на всички етапи от процеса на изготвяне на политики. Институционалният баланс е от съществено значение; отчетността пред Парламента е не просто процедурно изискване, а и основен стълб на демократичната легитимност и прозрачността.

Неотдавнашното създаване на Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани, Механизма за Украйна и Инструмента за реформи и растеж за Молдова е свидетелство за решимостта на Парламента за постигане на резултати в моменти на спешност. Ангажирам се да поддържам този подход на сътрудничество, като напълно отчитам чувствителния към фактора време характер на нашите споделени отговорности и се ангажирам да предприемаме прозрачни действия с доверие и чувство за обща цел. Ангажирам се редовно да информирам Европейския парламент за текущото състояние на процеса на присъединяване и да участвам в открит обмен на мнения. Ще се стремя да включвам възгледите на Европейския парламент при разглеждането на важни политически въпроси, тъй като твърдо вярвам, че това е единственият начин страните кандидатки да се подготвят за присъединяване.

Ангажирам се да присъствам на пленарните сесии и на заседанията на съответните комисии, за да предоставям навременна актуална информация относно ключовите инициативи, за които отговарям, и да гарантирам, че Парламентът е информиран преди важни решения или преговори. Това ще става в съответствие с нашата правна рамка, като същевременно ще се спазва принципът на институционалния баланс. Ангажирам се също така да спазвам изцяло специфичните роли, възложени на Парламента и Съвета, включително като съзаконодатели, особено когато се подготвяме за предстоящите законодателни процедури и инструменти за финансиране.

Ще гарантирам присъствието си в парламентарните комисии, като например Комисията по външни работи (AFET), и по време на пленарните разисквания, свързани с моя портфейл. Ангажиментът ми ще обхване и тристранните срещи и ключовите преговори, като ще поддържам пряк контакт с членовете на Парламента с цел насърчаване на текущия диалог.

Ръководен принцип за действията ми като комисар ще бъде прозрачността. Парламентът ще получава информация наравно със Съвета, когато това е предвидено в законодателството, включително относно механизмите за Украйна, Западните Балкани и Молдова. Наред с това имам готовност да докладвам на Парламента и да предоставям информация относно изпълнението на тези инструменти в контекста на редовните диалози, предвидени в съответните регламенти, както и в рамките на геополитическия диалог на високо равнище с ЕП относно ИПП III.

Ангажирам се също така да отговарям бързо и изчерпателно на парламентарните резолюции и въпроси. Като подкрепям ролята на Европейския парламент в инициирането и оформянето на законодателство, както редовно потвърждава новоизбраният председател Фон дер Лайен, ще предоставям официални отговори на резолюциите в рамките на предвидения тримесечен срок. Ще работя в тясно сътрудничество със съответните парламентарни комисии на всеки етап от процеса, по-специално по резолюции съгласно член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз, като ще гарантирам, че се предприемат всеобхватни и навременни последващи действия.

И накрая, признавам съществената роля на Парламента в подкрепа на демокрацията в световен мащаб, особено в нашите региони на разширяване и съседство. Ангажирам се да си сътруднича тясно с Парламента в областта на подкрепата за демокрацията, по-специално при предприемането на последващи действия във връзка с препоръките на мисиите за наблюдение на изборите, които са от решаващо значение за насърчаване на демократичните стандарти и гарантиране на политическа стабилност в държавите партньори. Ще работя за максимално увеличаване на въздействието на ЕС чрез осигуряване на координирани и съгласувани последващи действия във връзка с тези препоръки на мисиите.

Ако ми бъде дадена възможността да стана комисар по въпросите на разширяването, ще работя в тясно сътрудничество с Европейския парламент за споделяне на европейските ценности със съседните държави, като ще подчертавам значението на демокрацията, правата на човека, приобщаването и равенството. Овластяването на жените и младите хора в социалния и политическия живот е наше колективно усилие. Бих искала също така да ползвам експертния опит на членовете на Европейския парламент в областта на регионалната интеграция, добросъседските отношения и особено в областта на помирението.

Бих искала да включа активно членовете на Европейския парламент в комуникационната кампания, чрез която гражданите и заинтересованите страни в ЕС, и гражданите в държавите — партньори в процеса на разширяване, ясно се информират за ползите от разширяването; както и да участваме съвместно в обществени прояви и кампании за тази цел.

Въпроси от комисията по външни работи

3. В политическите насоки за следващата Европейска комисия за периода 2024 – 2029 г. разширяването се описва като „морален, политически и геостратегически императив за по-нататъшното изграждане на нашия Съюз“. Без да се засягат процесите на вземане на решения на Комисията, какви биха били Вашите конкретни приоритети и цели/задачи в областта на разширяването в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план (за срока на Вашия мандат) и как предвиждате да разделите задачите и взаимната допълняемост с ролите на заместник-председателя/върховния представител по отношение на политиката на разширяване и източното съседство? Какви са основните предизвикателства (международни, регионални, двустранни, институционални и др.), които виждате във връзка с начина, по който се преследват тези приоритети и цели, как възнамерявате да ги преодолеявате и да засилите в достатъчна степен комуникационната стратегия на ЕС с цел противодействие на фалшивите послания и дезинформацията, по-специално за ЕС?

Настоящият геополитически контекст изведе разширяването на челно място в политическите приоритети на ЕС и потвърди, че политиката на разширяване е ключов двигател за мира, свободата и просперитета на нашия континент. Ако бъде одобрена за член на Комисията, основната ми цел ще бъде да работя усилено с държавите, обхванати от процеса на разширяване, за да им помогна да постигнат напредък по пътя си към членство в ЕС в съответствие със собствените им стремежи и политически ангажименти. За тази цел ще използвам всички инструменти, с които разполагам, и тъй като разширяването е дейност, в която участва цялата Комисия, ще работя в тясно сътрудничество с колегите си в колегиума, и по-специално с върховния представител и заместник-председател, за да се справя успешно с тази задача. Наред с това очаквам с нетърпение да подпомагам процеса, по време на който се гарантира, че ЕС е готов да приеме нови членове, в частност прегледите на политиките преди разширяване.

През следващите пет години, ако бъде одобрена за член на Комисията по въпросите на разширяването, изцяло се ангажирам с това да способствам възможно най-голям брой държави, обхванати от процеса на разширяване, да достигнат етапа, в който са напълно готови да поемат задълженията, произтичащи от членството в ЕС, и да са приключили преговорите за присъединяване. Така ще изпратим ясен сигнал за ангажимента ни за разширяване и ще уверим партньорите, че Съюзът изпълнява обещанията си. В същото време основаният на заслуги подход трябва да остане водещ принцип. Това е от съществено значение, за да бъде процесът на разширяване достоен за доверие и устойчив. В краткосрочен план ще се съсредоточа върху напредъка на всички страни кандидатки по пътя им към присъединяването. По-конкретно това ще включва например затварянето на глави с Черна гора, отварянето на оставащите клъстери с Албания и отварянето на клъстера от основополагащи въпроси със Северна Македония, Украйна и Република Молдова.

Като се има предвид централната роля на основополагащите въпроси за определяне на темпа на напредък в преговорите, възнамерявам да обърна специално внимание на напредъка в тази област. Ще подкрепям държавите, обхванати от процеса на разширяване, за да се гарантира, че предприетите в тази област необходими реформи са израз на траен и необратим ангажимент към демократичното управление и принципите на правовата държава, включително към борбата с корупцията и организираната престъпност и зачитането на правата на човека.

Осигуряването на непрекъсната подкрепа за Украйна по пътя ѝ към членство в ЕС ще бъде друг ключов приоритет на моя мандат. Въпреки агресивната война на Русия Украйна показва забележителен напредък в реформирането на своите институции и регулаторна рамка. Ще използвам пълноценно Механизма за Украйна в подкрепа на икономическото възстановяване на Украйна, публичните и частните инвестиции и политическото съгласуване с ЕС, като много голяма част от финансирането ще е обвързано с напредъка в ключовите реформи, които също така са от решаващо значение за растежа на икономиката и за подпомагане на възстановяването и реконструкцията. Ще работя в тясно сътрудничество с Украйна, за да помогна за продължаването на тези реформи, като същевременно ще обръщам специално внимание на защитата на финансовите интереси на ЕС.

Ще дам тласък също така на постепенното интегриране на държавите, обхванати от процеса на разширяване, в ключови сектори на икономиката на ЕС. Ще използвам пълноценно новите инструменти, включително Механизма за Украйна, плана за растеж за Западните Балкани, инвестиционната платформа за Турция и бъдещия механизъм за Молдова, след като бъде приет от съзаконодателите. От решаващо значение ще бъде също така да се увеличат максимално възможностите в рамките на задълбочените и всеобхватни зони за свободна търговия с Украйна, Молдова и Грузия. Това ще позволи на държавите, обхванати от процеса на разширяване, да извлекат осезаеми ползи от членството в ЕС в определени сектори, в които регулаторното сближаване е достатъчно напреднало, още преди присъединяването, и ще улесни процеса на интеграция.

Преодоляването на пречките в процеса на разширяване е основна задача за моя мандат. Проблеми в двустранните отношения, независимо дали между самите страни кандидатки или между тях и държавите — членки на ЕС, доведоха до значителни забавяния в миналото. Без да се отрича легитимността на опасенията, които са в основата им, тези спорове трябва да бъдат разрешавани бързо, за да се избегне възпрепятстването на напредъка на държавите, обхванати от процеса на разширяване, и подкопаването на доверието в процеса. Ще проуча възможните начини за постигане на тази цел и ще работя заедно с върховния представител и заместник-председател за намирането на решения. В Западните Балкани регионалното сътрудничество е съществен елемент от споразуменията за стабилизиране и асоцииране и също така е в основата на плана за растеж. Вярвам, че подновеният акцент върху тяхната европейска перспектива, постепенната интеграция с ЕС чрез плана за растеж, както и регионалните инициативи като общият регионален пазар могат да действат като стимули за обединяване на региона и да допринесат за помирието и преодоляването на наследените от миналото проблеми.

Като се имат предвид последните събития и сложната динамика в страните от източното ни съседство, от решаващо значение е партньорството ни с региона да бъде подходящо за постигане на нашите цели. За това ще е необходим диференциран подход, отразяващ променящите се реалности. Преговорите за присъединяване с Украйна и Молдова трябва да напреднат. В Молдова успешното въвеждане и изпълнение на плана за растеж — ако съзаконодателите приемат свързания с него механизъм — е от първостепенно значение за подпомагането на страната, включително на програмата ѝ за присъединяване към ЕС. Бъдещето на отношенията между ЕС и Грузия ще зависи от курса на действие на грузинските власти. Готова съм да поема ангажимент, ако и когато грузинските власти решат да се върнат категорично по пътя към ЕС, и също така оставам в готовност да подкрепя политическия преход в Беларус, когато условията позволяват това. В същото време ще продължа да насърчавам и подкрепям онези, които се стремят към свободно и демократично бъдеще за своите държави.

Що се отнася до Южен Кавказ, ще продължа с въвеждането и изпълнението на плана за устойчивост и растеж за Армения с цел подкрепа на новоустановеното партньорство с Ереван под формата на безвъзмездна помощ и стратегически инвестиции. Ще работя в тясно сътрудничество с държавите членки и бъдещия комисар по въпросите на вътрешните работи и миграцията във връзка с диалога за либерализиране на визовия режим с Армения. По отношение на Азербайджан предлагам да се съсредоточа,

заедно с върховния представител и заместник-председател, върху енергийната сигурност, свързаността и икономическото развитие, като същевременно да продължат усилията за постигане на напредък по програмата в областта на правата на човека и принципите на правовата държава. Ще работя както с Армения, така и с Азербайджан за подкрепа на мирния процес, за насърчаване на стабилността и мира в по-широкото съседство и за поставяне началото на по-тясно сътрудничество в областта на регионалната свързаност. Наред с това ще работя в тясно сътрудничество с върховния представител и заместник-председател за разработването на съгласувана стратегия за Черно море, в съответствие с която ще придвижва напред изпълнението на ключови инфраструктурни проекти за повишаване на енергийната сигурност и цифровата свързаност на региона. Предизвикателствата в областта на сигурността в региона, влошени от руските военни действия, също трябва да бъдат преодоляни. Във всички държави от региона ще инвестирам в гражданското общество и ще продължа нашата подкрепа за гражданското общество, защитниците на правата на човека и независимите медии в Русия.

Заедно с върховния представител и заместник-председател ще продължа и възобновяването на диалога с Турция, която е страна кандидатка и партньор на ЕС. Въпреки че преговорите за присъединяване са в застой от 2018 г. насам, от взаимен интерес е да се подобри сътрудничеството по политическите, икономическите и търговските въпроси. Това сътрудничество трябва да бъде придружено от конструктивни усилия от страна на Турция за преодоляване на опасенията, свързани с принципите на правовата държава и основните права, и за работа за намиране на решение на кипърския проблем, при спазване на рамката на ООН, съгласно съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН и в съответствие с принципите, на които се основава Съюзът, и достиженията на правото на ЕС.

Ефективната комуникация както относно ползите, така и относно предизвикателствата на разширяването е от съществено значение за поддържане на обществената подкрепа. Като бивш журналист съм твърдо убедена в силата на комуникацията като инструмент за положителна промяна. През първите седмици от мандата си ще направя преглед на опасенията във връзка с разширяването, които от своя страна ще послужат като основа за подробната комуникационна стратегия, която ще разработя и която ще се съсредоточи както върху нашите партньори, обхванати от процеса на разширяване, така и върху държавите — членки на ЕС. Ще работя в тясно сътрудничество с държавите членки, за да разбера конкретните опасения на техните граждани във връзка с разширяването, и се надявам да мога да разчитам на подкрепата на Европейския парламент за включване на гласовете на гражданите на ЕС в този дебат.

В същото време съм добре запозната с начините, по които се злоупотребява с комуникацията от страна на онези, които желаят да подкопаят ЕС и всичко, което той символизира, и как политиката на разширяване се превръща в мишена в този контекст. Агресивната война на Русия срещу Украйна извади наяве и сериозните заплахи за нашата сигурност и демокрацията. Ако бъде одобрена, ще увелича усилията, свързани с щита за демокрацията, обявен от председателя Фон дер Лайен, като ще подкрепям нашите партньори в изграждането на устойчивост срещу дезинформацията и в отстояването на демократичните процеси. Това включва институционално сътрудничество, както и подкрепа за гражданското общество, закрила на журналистите и защита на правата на човека.

4. Следвайки общите насоки на председателя на Комисията за укрепване на отношенията на Комисията с Европейския парламент, бихте ли предоставили подробности за това как възнамерявате:

- *да включвате проактивно и ефективно Парламента (като неразделна част от „Екип Европа“) от най-ранните етапи в процесите на изготвяне и разработване на Вашите приоритети и цели;*
- *да поддържате редовен обмен на мнения в пленарна зала и с комисията по външни работи; да осигурявате „структуриран диалог“ и Вашето ad hoc присъствие в комисията в кратки срокове в случай на значими или важни събития; да гарантирате Вашето присъствие на междупарламентарни конференции относно ОВПРС/ОПСО по целесъобразност;*
- *да гарантирате, че позициите на Парламента се вземат предвид надлежно в предложенията за правни актове и в новите или актуализираните съобщения и стратегии на ЕС, и да гарантирате, че Парламентът, и по-специално неговата комисия по външни работи, бива редовно и своевременно информирана и консултирана относно такива предложения и документи (включително пакета за разширяването), както и по-добро синхронизиране на дейностите на Комисията и Парламента (например чрез систематичното предварително споделяне на планираните срокове за публикуване на официални стратегически документи, срещи на министрите и срещи на високо равнище, предложения за отваряне или затваряне на глави в преговорите за присъединяване, предложения за започване на преговори по международни споразумения, диалози за правата на човека и др.);*

- да гарантирате, че Парламентът получава съответната информация и документи относно политиката на разширяване, включително тези, които се споделят със Съвета, и че комисията по външни работи получава незабавно изчерпателна информация, в писмена и устна форма, на всички етапи от преговорите за присъединяване и преговорите по международни споразумения, както и че становищата на Парламента се вземат надлежно предвид преди началото на преговорите и в хода на целия процес;
- да гарантирате, че на Парламента се предоставя подходяща и относима информация, която не е публична, по време на заседанията при закрити врата;
- да поддържате и гарантирате по-нататъшно сътрудничество, координация и ефективност на дейностите за подкрепа на демокрацията между Комисията и Парламента?

В съответствие с насоките на председателя на Комисията за укрепване на отношенията на Комисията с Европейския парламент, ако бъде одобрена, възнамерявам да привлека за участие проактивно и ефективно Парламента от най-ранните етапи на формулирането и разработването на моите приоритети и цели. Очаквам с нетърпение редовния обмен на мнения с Европейския парламент по въпроси от моя портфейл и ще ги вземам надлежно предвид. Ще гарантирам също така, че с комисията по външни работи и другите имащи отношение по темата комисии своевременно се обменят информация и мнения относно стратегиите, годишните доклади и другите планирани или текущи инициативи по време на моя мандат, като надлежно се отчита необходимото ниво на поверителност.

По-конкретно, когато става въпрос за разширяването, ще участвам в структурираните диалози с комисията AFET и във всяка размяна на мнения с комисията във връзка с пакета относно разширяването непосредствено след приемането му от колегиума. Ще информирам Европейския парламент за моите посещения в държавите, попадащи в сферата на моята компетентност, и ще си сътруднича и ще споделям информация с комисията AFET и другите имащи отношение по темата комисии. Редовният и прозрачен диалог с Европейския парламент е от ключово значение за обществената подкрепа в рамките на ЕС в полза на разширяването.

Ще гарантирам, че в рамките на редовните диалози с Парламента относно средствата за финансиране, за които отговарям, Парламентът получава достатъчно подробна информация относно начина, по който се използват средствата. Вашите виждания за начина, по който инструментите биха могли да се прилагат по-добре, ще бъдат ценни за мен. Също така ще информирам надлежно членовете на ЕП за всички видове договорености за партньорство с държавите, за които отговарям, в съответствие с принципа на добро и справедливо междуинституционално сътрудничество и съществуващите правила, за да се гарантира зачитането на способността на Парламента да осъществява бюджетен контрол.

Ще участвам в пленарните дебати на Европейския парламент, както и в заседанията на комисии и в междуинституционалните (тристранни) преговори. Ангажирам се също така да работя в тясно сътрудничество с Европейския парламент и да отговарям по подходящ и своевременен начин на въпросите, повдигнати в неговите резолюции, като вземам предвид становищата, изразени в рамките на нашите двустранни или многостранни отношения с партньорите.

Ще гарантирам, че Парламентът получава незабавно изчерпателна информация относно процеса на разширяване и преговорите по международни споразумения. За тази цел ще се изисква да бъдат взети необходимите мерки, за да се гарантира поверително третиране, когато е необходимо.

Готова съм да участвам в съответните дейности, ръководени от Парламента, според случая. Бих искала също така да проуча как бихме могли да засилим полезните взаимодействия, когато става въпрос за съответните ни дейности за изграждане на капацитет, като например организирани от ЕП диалози „Жан Моне“, учебни посещения, стипендиантски програми или парламентарни конференции и семинари, с цел обмен на най-добри парламентарни практики, посредничество и насърчаване на диалога в трудни ситуации. Освен това съм готова да проуча как междупарламентарните делегации между ЕП и партньорите, по-специално държавите, обхванати от процеса на разширяване, биха могли да спомогнат за запазване на динамиката и съсредоточаване върху необходимите реформи.

5. В политическите насоки за следващата Европейска комисия за периода 2024 – 2029 г. се подчертава, че „присъединяването към ЕС винаги ще бъде процес, основан на заслуги, и всеки кандидат ще бъде оценяван въз основа на собствения му напредък по отношение на изпълнението на критериите“. Как ще гарантирате стабилен и засилен мониторинг на процеса на разширяване въз основа на докладване и оценка на реформите и напредъка, постигнат от страните кандидатки по всички преговорни глави, със стратегически прилагани целенасочени условия, основани на ясни критерии за напредък, санкциониране на отстъплението по отношение на основните принципи и ценности или трайния застой в реформите и възнаграждаване на реформите и изпълнението на критериите чрез ясни срокове за преговори? Тъй като във Вашето писмо за определяне на ресора се посочва, че ще работите за постепенната интеграция на страните кандидатки, какви конкретни области на политиката смятате, че са подходящи за тази цел, и какви според Вас са основните междуинституционални и свързани с политиката реформи, които са необходими за успеха на присъединяването на страните, обхванати от процеса на разширяване? Как планирате да възстановите доверието в процеса на разширяване на ЕС, по-специално в Западните Балкани, и какви конкретни мерки ще предприемете, за да гарантирате по-бърз напредък по дългоочакваните ключови реформи в този регион?

Моят подход към разширяването ще бъде ръководен от ясна визия: разширяването трябва да укрепва както Съюза, така и неговите бъдещи членове. Това означава, че бъдещите членове трябва да бъдат добре подготвени и твърдо решени да следват своя път към ЕС, като отстояват неприкосновеността на нашите ценности и доверието в нашите процеси. Ако бъде одобрена, се ангажирам да работя неуморно с нашите партньори, обхванати от процеса на разширяване, държавите — членки на ЕС, Европейския парламент и всички заинтересовани страни, за да превърнем тази визия в реалност. Твърдо ще поддържам основания на заслуги подход, като ще гарантирам, че разширяването продължава да бъде стабилен, заслужаващ доверие и основан на ясен напредък процес. Всяка държава, обхваната от процеса на разширяване, ще продължи да бъде оценявана поотделно въз основа на постиженията си в изпълнението на критериите на ЕС. Това ще се осигурява чрез прилагането на въведената всеобхватна рамка, която включва прозрачно докладване, обвързаност със стратегически условия и ясни критерии за напредък съгласно преразгледаната методика за разширяването.

Годишният пакет относно разширяването ще продължи да бъде основният инструмент за оценка на реформите в областта на основополагащите въпроси (включително принципите на правовата държава) и по всички преговорни глави, както и за изготвяне на препоръки, които се използват за отправна точка при измерване на по-нататъшния напредък. Докладите са от съществено значение за предоставянето на подробна и прозрачна информация за напредъка, постигнат от всяка държава, обхваната от процеса на разширяване.

За да се гарантира, че реформите, приети от обхванатите от процеса на разширяване държави, се осъществяват в пълна степен, ще използвам максимално стриктните механизми за мониторинг и оценка, с които разполагаме. Тези механизми включват редовни оценки на привеждането на законодателствата на всички страни кандидатки в съответствие с достиженията на правото на ЕС и подробни доклади за техните резултати в ключови области. Вниманието ще се насочи в най-голяма степен не само върху приемането на закони, но и върху демонстрираните резултати от тези реформи. Преди присъединяването разполагаме с всички необходими инструменти, за да осигурим подходящи резултати в областта на принципите на правовата държава, включително в борбата с корупцията и тежката и организираната престъпност, както и в зачитането на основните права на практика, а не само по закон, и аз ще продължа работата с колегите си в колегиума и със Съвета и Европейския парламент с цел въвеждане на гаранции, че постигнатият напредък няма да се загуби след присъединяването. Всеки бъдещ договор за присъединяване трябва да бъде изготвен с оглед на тази цел.

Нещо повече — искам да гарантирам, че реформите, предприети от държавите, обхванати от процеса на разширяване, са трайни и необратими. Въз основа на поуците, извлечени от предишните разширявания, имам готовност да удвоя усилията за подкрепа на нашите партньори, обхванати от процеса на разширяване, за да могат да напреднат възможно най-бързо — и толкова бързо, колкото имат желание да напреднат — по пътя си към членство в ЕС. Това означава да се прилага принципът „повече за повече“, според който тези, които предприемат необходимите реформи, ще могат да извлекат ползите от своите усилия. Планът за растеж за Западните Балкани е отличен пример за това как можем да помогнем това да се случи. Придружаващият го Инструмент за реформи и растеж ще даде възможност на нашите партньори да получат допълнителна финансова подкрепа, обвързана с изпълнението на ключови реформи в сектора на основополагащите принципи и в социално-икономическия сектор. Успоредно с това държавите извличат някои от ползите от интеграцията в единния пазар на ЕС преди пълното присъединяване към ЕС

чрез въвеждането на другите части от плана за растеж. Ще работя за изпълнението на първия стълб на плана за растеж, като ще използвам резултатите от вече извършената значителна работа и ще добавя нови области, в които партньорите биха могли да имат достъп до нашия вътрешен пазар. Подобни възможности вече съществуват в рамките на задълбочените и всеобхватни зони за свободна търговия с Украйна, Молдова и Грузия. Възнамерявам да използвам пълноценно потенциала на всички съществуващи инструменти и да дам приоритет на областите на постепенна интеграция, които носят осезаеми ползи за гражданите и предприятията в рамките на ЕС, както и в държавите, обхванати от процеса на разширяване. Областите с непосредствен приоритет са намаляването на разходите за роуминг и плащания и улесняването на търговията със стоки. По време на моя мандат, ако бъде одобрена за член на Комисията, ще проуча и други възможности за постепенна интеграция на нашите партньори, обхванати от процеса на разширяване.

Необходимостта от гарантиране на устойчивостта и необратимостта на реформите е от изключително значение в областта на правосъдието, особено по отношение на независимостта на съдебната власт и борбата с корупцията, където реформите трябва да бъдат консолидирани и възприети, за да се гарантира трайно въздействие. Изцяло се ангажирам да запазя мястото на основополагащите въпроси в самия център на този процес. Категоричното утвърждаване на принципите на правовата държава на нашия континент е основна цел на разширяването на ЕС. Включването на държавите, които са постигнали най-голям напредък в процеса на разширяване, в доклада на Комисията относно върховенството на закона има за цел да ги постави на равни начала с държавите членки още на ранен етап. Това ще подпомогне усилията на тези държави за провеждане на реформи, за да се постигне необратим напредък в областта на демокрацията и принципите на правовата държава преди присъединяването и да се гарантират трайни високи стандарти след присъединяването. Този подход дава възможност в бъдеще да бъдат включени и други държави, обхванати от процеса на разширяване, както се предвижда в политическите насоки на председателя. Това ще допринесе допълнително и за процеса на присъединяване, включително за докладите за разширяването и инструментите за финансиране. Ако бъде одобрена, няма да се поколебая да предложа на държавите членки решителни и пропорционални корективни мерки за държавите, обхванати от процеса на разширяване, в случай на сериозна или продължителна стагнация или отстъпление при осъществяването на реформите и при изпълнението на изискванията на процеса на присъединяване.

Свободната и плуралистична медийна среда, както и жизненото и способно гражданско общество са от съществено значение за принципите на правовата държава. Гражданското общество и независимите медии също играят решаваща роля в наблюдението на напредъка в изпълнението на реформите, както и на състоянието на демокрацията, правовата държава и правата на човека, тъй като търсят отговорност от правителствата, когато последните не отстояват ценностите на ЕС. Ако бъде одобрена, ще гарантирам, че с подкрепата за изграждане на капацитет продължава да се насърчава благоприятна среда и че тези участници се подпомагат в изпълнението на демократичната им роля, и непоколебимо ще гарантирам нулева толерантност към всички форми на насилие, сплашване или тормоз на отделни лица, групи, организации на гражданското общество, защитници на правата на човека или журналисти.

По отношение на основните междуинституционални и свързани с политиките реформи, моля, разгледайте отговорите на въпрос № 9.

6. В политическите насоки за следващата Европейска комисия за периода 2024 – 2029 г. се подчертава, че „принципите на правовата държава и основните ценности ще продължат да бъдат крайъгълните камъни на политиката на разширяване на ЕС“. Като се има предвид, че процесите на присъединяване могат да протичат по обратим начин и че основаният на заслуги подход може да доведе и до замразяване на преговорите за присъединяване, какви конкретни стъпки бихте предприели в случай на отстъпление от основните ценности и принципи на ЕС, по-специално по отношение на демокрацията, правата на човека, принципите на правовата държава, включително независимостта на съдебната система, плурализма на медиите и борбата с корупцията?

Ценностите, свързани с принципите на правовата държава, демокрацията и основните права, са крайъгълните камъни на нашата политика на разширяване. Ангажирам се да защитавам тези ценности и ако бъде одобрена за член на Комисията, ще работя в тясно сътрудничество с Европейския парламент и Съвета, за да гарантирам, че те остават неизменна част от нашия подход. Основополагащите въпроси — включително принципите на правовата държава, добре функциониращата и независима съдебна система, функционирането на демократичните институции, основните права, борбата с корупцията и правата на човека — са гръбнакът на процеса на присъединяване. Така нареченият „кълъстер от основополагащи въпроси“ включва глава 23 „Съдебна система и основни права“ и глава 24 „Правосъдие, свобода и

сигурност“, които са първите глави, които се отварят по време на преговорите, и последните, които се затварят. Напредъкът в тези области определя общия темп на преговорите съгласно преразгледаната методика за разширяването от 2020 г.

Днес процесът на присъединяване е по-стриктен и широкообхватен от всякога. Успешното утвърждаване на принципите на правовата държава и демократичните ценности в политическата и институционалната среда, както и в по-общата обществена култура, изисква широкообхватни институционални реформи, но в крайна сметка зависи от политическата воля и способността за преодоляване на институционалната съпротива срещу тези реформи у нашите партньори, обхванати от процеса на разширяване. За тази цел ще дам приоритет на стриктния мониторинг на спазването на принципите на правовата държава и демократичните стандарти.

В този контекст годишният пакет относно разширяването служи като жизненоважен инструмент за оценка на напредъка на всяка страна кандидатка в области като независимостта на съдебната власт, плурализма на медиите, зачитането на правата на човека, борбата с корупцията и тежката и организираната престъпност и равенството между половете. Той ни позволява да обърнем внимание на всички признаци на отстъпление на ранен етап и бързо да се справим с тях. Чрез идентифицирането и търсенето на решения за справяне с нарушенията на основните ценности пакетът относно разширяването предоставя фактологична и справедлива оценка на постигнатия напредък или на липсата на такъв и дава конкретни препоръки за отстраняване на недостатъците.

Освен това, в случай че в страна кандидатка се наблюдава отстъпление от основните ценности, в преговорните рамки са предвидени механизми за решителни и пропорционални корективни мерки. Няма да се поколебая да активирам или да препоръчам тези мерки при необходимост и да ги обсъдя с вас. Тези мерки могат да включват замразяване на преговорите по конкретни глави, забавяне на отварянето на нови глави или в сериозни случаи — спиране на целия процес на преговори. Запазването на почтеността на процеса на разширяване е от решаващо значение, за да се гарантира, че държавите не могат просто да подписват закони на хартия, а същевременно на практика да подкопават демократичните принципи. В миналото бяха предприети конкретни стъпки в тази насока, например в контекста на преговорите за присъединяване с Турция, които са в застой от 2018 г. насам, или с Грузия, където [Европейският съвет от юни 2024 г. заяви, че] настоящият курс на действие застрашава пътя на Грузия към ЕС, което фактически води до спиране на процеса на присъединяване. Тези механизми гарантират почтеността на процеса на присъединяване. Това обаче не изключва възможността със страната кандидатка да се търсят други начини за по-нататъшно следване на ценностите и принципите на ЕС в по-широкия контекст на отношенията с ЕС, както е набелязано в съответните заключения на Европейския съвет. Ето как възнамерявам да работя.

В същото време трябва да възнаграждаваме напредъка, за да поддържаме динамиката на реформите. Държавите, обхванати от процеса на разширяване, които постигат осезаеми етапни цели в изпълнението на своите критерии, следва да постигнат напредък в преговорите и аз ще подкрепям този подход. Ще бъде предоставена също така финансова и техническа помощ за по-нататъшна подкрепа на техните усилия. Този основан на резултатите подход дава възможност на страните кандидатки да се възползват от по-голяма подкрепа от ЕС и повече възможности за постепенна интеграция, докато привеждат своите норми в съответствие със стандартите на ЕС.

Ще използвам тези финансови стимули, за да подсиля спазването на принципите на правовата държава. И днес вече плащанията от основаните на резултати инструменти като Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани, Механизма за Украйна и предложението Механизъм за растеж за Молдова зависят от успешното осъществяване на договорените реформи, които са от решаващо значение за укрепването на демократичното управление и принципите на правовата държава и включват принципа на необратимост на реформите. Чрез обвързването на финансовата подкрепа с осезаемия напредък можем да насърчаваме държавите, обхванати от процеса на разширяване, да останат ангажирани с тези съществени реформи.

7. По отношение на инструментите за външно финансиране, как ще подобрите съгласуваността, ефикасността и прозрачността на предприеманите помощи за страните кандидатки и потенциални кандидатки, като прилагате строги условия при прилагането на Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани, механизма за Украйна и други подобни инструменти и осигурявате истинска роля на Европейския парламент в стратегическото управление на инструментите за външно финансиране, включително чрез своевременно предоставяне на писмена информация относно тяхното

изпълнение? Що се отнася до предложенията на Комисията за следващата многогодишна финансова рамка, каква е Вашата позиция относно необходимостта от запазване на специален инструмент за периода преди присъединяване? Как ще гарантирате, че тези инвестиции ще засилят по положителен начин присъствието и имиджа на ЕС в държавите бенефициери и какви конкретни стратегии ще прилагате, за да повишите видимостта и въздействието на ЕС чрез предприсъединителната помощ?

Разширяването беше определено като приоритет на предстоящия мандат.

Вярвам, че връзката между финансирането и реформите от страна на нашите партньори, както е в Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани, предложеният механизъм за Молдова и Механизма за Украйна, следва да се вземе под внимание за бъдещото финансиране за страните в предприсъединителния период и за страните от източното съседство наред с другите начини на финансиране. Подкрепата трябва да може да се променя като мащаб и да бъде достатъчно гъвкава, за да отговаря на непредвидени събития, включително възможността за спиране или пренасочване на средства в случай на отстъпление или за увеличаване на равнищата на финансиране за тези, които предприемат повече или особено трудни реформи. По отношение на Украйна, като се има предвид продължаващата несигурност около продължителността и интензивността на войната, това трябва да включва предоставяне на стабилна, предвидима и гъвкава помощ по устойчив начин и отчитане на нуждите, свързани с възстановяването и реконструкцията.

Съгласно настоящата многогодишна финансова рамка бюджетът на ЕС ще продължи да играе ключова роля в този процес, а ние ще увеличим максимално въздействието на подкрепата си за държавите, обхванати от процеса на разширяване, чрез Плана за растеж за Западните Балкани, Плана за растеж за Молдова, инвестиционната платформа за Турция и Механизма за Украйна, за да се ускори икономическото сближаване на партньорите с ЕС и с неговия единен пазар, като същевременно се разработват правилните стандарти и процеси, необходими за усвояване на средствата от ЕС и прилагане на практика на достиженията на правото на ЕС. Ангажирам се с по-нататъшното укрепване на тези връзки, включително със засилването на изграждането на капацитет на националните администрации, за да могат те ефективно и ефикасно да управляват средствата от ЕС.

Що се отнася до следващата многогодишна финансова рамка, ще отдам приоритет на тясното сътрудничество с члена на Комисията по въпросите на бюджета и с върховния представител и заместник-председател с цел цялостно обновяване на нашето финансиране на външната дейност, за да стане по-резултатно, целенасочено и съобразено със стратегическите интереси на ЕС. По-конкретно ще работя с нашите партньори, за да ги подготвим за присъединяването, като ще създавам стимули и ще подкрепям необходимите структурни реформи. Ако бъде одобрена, ще гарантирам, че специфичните приоритети и характеристики на предприсъединителното финансиране са надлежно взети под внимание.

Въздействието на разширяването върху бюджета на ЕС е друг ключов аспект, който трябва да се вземе предвид. Той ще бъде включен в предстоящите прегледи на политиките преди разширяване, както и в хода на преговорите за присъединяване. Разширяването на нашия Съюз ще засили необходимостта от модернизирани, опростени и по-гъвкави бюджети на ЕС, който може да се адаптира към различните нужди на настоящите и новите си членове. Ето защо разширяването е допълнителна причина — макар да не е основният повод — да се направи задълбочен преглед на бюджета на ЕС, за да се гарантира, че той ще подкрепя настоящите и бъдещите цели на политиките ни.

Европейският парламент вече има решаваща роля в стратегическия надзор на нашите инструменти за външно финансиране, включително чрез специалните диалози относно Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП III), Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани и Механизма за Украйна.

Видимостта е от ключово значение за максимално увеличаване на въздействието на предприсъединителната помощ от ЕС и за утвърждаване на имиджа на ЕС в държавите бенефициери. Дейностите и инвестициите, осъществявани чрез инструментите на ЕС за финансиране, трябва да бъдат подходящо обозначавани и надлежно съобщавани като такива на гражданите и заинтересованите страни, както от страна на органите на държавите бенефициери, така и от ЕС, за да се достигне до по-широка аудитория в държавите, обхванати от процеса на разширяване. Това ще стане неразделна част от комуникационната стратегия, както е посочено в моето писмо за определяне на ресурса. Освен това е важно да се поддържа редовен диалог с представителите на гражданското общество, по-специално чрез консултации с тях относно процесите на вземане на решения, както се случи при подготовката на

Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани, Механизма за Украйна и Плана за растеж за Молдова.

Въпрос от комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

8. Във Вашето писмо за определяне на ресора се предвижда, че във Вашите действия ще бъде поставен специален акцент върху принципите на правовата държава и основните ценности и че ще допринасяте за годишния доклад относно върховенството на закона за присъединяващите се страни. Как планирате да гарантирате, че присъединяващите се страни предприемат последващи действия във връзка с проблемите, установени в годишния доклад относно върховенството на закона? Предвиждате ли включването на конкретни критерии в съответните преговорни глави? Как планирате да работите с Парламента в този процес и как ще си сътрудничите с другите членове на Комисията с правомощия в тази област?

Твърдо вярвам, че утвърждаването на принципите на правовата държава и защитата на основните ценности са в основата на процеса на присъединяване. Ако бъде одобрена за член на Комисията, ще използвам всички налични инструменти, за да гарантирам спазването на този ръководен принцип. Това включва пълноценно използване на условията и стимулите в рамките на преговорите за присъединяване, инструментите за финансиране, като например механизмите за Украйна, Западните Балкани, и при условие че съзаконотателите подкрепят приемането на предложени механизъм — за Молдова.

Включването на Сърбия, Черна гора, Албания и Северна Македония в докладите относно върховенството на закона за 2024 г. има за цел да увеличи участието на страните кандидатки в съществуващите процеси в ЕС, като ги постави на равни начала с държавите членки още на ранен етап. В главите по държави се прави цялостен преглед на напредъка на всяка държава и предизвикателствата пред нея по същия начин, както за държавите — членки на ЕС.

Включването на страните кандидатки в доклада на Комисията относно върховенството на закона допълнително подкрепя съответните им усилия за реформи за изпълнение на препоръките, определени в пакета относно разширяването, и им помага да постигнат траен и необратим напредък по отношение на демокрацията и принципите на правовата държава още преди присъединяването, както и да гарантират запазването на трайни високи стандарти също и след присъединяването. В съответствие с политическите насоки на председателя ще работя с члена на Комисията по въпросите на демокрацията, правосъдието и върховенството на закона, за да включа и други държави, обхванати от процеса на разширяване, в доклада относно върховенството на закона, ако и когато са готови.

Годишният пакет относно разширяването остава основният инструмент на Комисията за оценка на актуалното състояние и напредъка на реформите по основополагащите въпроси в процеса на разширяване, включително принципите на правовата държава и основните права. Именно тук се посочват и препоръките на Комисията за всички области. Процесът на разширяване трябва да се ръководи от единен, съгласуван набор от препоръки. Поради тази причина докладът относно върховенството на закона не съдържа препоръки за държавите, обхванати от процеса на разширяване.

Възнамерявам да отдам приоритет на защитата на принципите на правовата държава в отношенията си със страните кандидатки и потенциалните страни кандидатки. В съответствие с методиката за процеса на присъединяване преговорните рамки предвиждат преговорите по клъстера от основополагащи въпроси да започват най-напред и да приключват най-накрая, като има специфични критерии за отваряне на главите, свързани с принципите на правовата държава, и междинни критерии за напредъка по тях. Ще се стремя да гарантирам, че в процеса са заложили стабилни и справедливи критерии, да подкрепям преговарящите държави да покрият тези критерии и да гарантирам, че Комисията предоставя оценките бързо, след като бъде постигнат необходимият напредък. Ще препоръчам да се премине по-нататък в преговорите с всяка държава единствено въз основа на осезаем и непрекъснат напредък в областта на принципите на правовата държава.

Ще работя в тясно сътрудничество с другите членове на Комисията с правомощия в тази област, по-специално с члена на Комисията по въпросите на демокрацията, правосъдието и върховенството на закона, за да гарантирам, че политиката на ЕС в областта на разширяването е последователна и ефективна в утвърждаването на принципите на правовата държава и основните ценности. Както вече посочих, ще

работя в тясно сътрудничество с Европейския парламент по годишния пакет относно разширяването и съм готова да обменям мнения с членовете на ЕП.

Въпрос от комисията по конституционни въпроси

9. Въз основа на резолюцията на Европейския парламент от 29 февруари 2024 г. относно задълбочаване на европейската интеграция с оглед на бъдещото разширяване, съгласна ли сте, че в светлината на това предизвикателство е необходима значителна междуинституционална реформа на ЕС? Какви конкретни мерки възнамерявате да предложите с цел да бъдат предприети необходимите институционални реформи, за да се гарантира, че разширеният Съюз е в състояние да функционира ефективно и разполага с необходимия капацитет да приема нови членове и да насърчава успешната им интеграция? Как бихте координирали действията си с останалите членове на Комисията и председателя на Комисията, за да се гарантира, че преразглеждането и изменението на Договорите осигуряват гладък процес на разширяване?

Какви реформи според Вас могат да бъдат осъществени без промяна на Договорите през следващите пет години?

Съгласни ли сте да се откажете от процедурата на гласуване с единодушие, за да има по-ефективни процедури за вземане на решения, и че гласуването с квалифицирано мнозинство следва да се прилага в области като междинните стъпки в процеса на разширяване, защитата на демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава, МФР, санкциите и други относими решения в областта на външната политика?

Бихте ли подкрепили по-силно и по-ефективно вземане на решения относно политиката на разширяване на ЕС, включително надзор от страна на ЕП, с цел повишаване на демократичната легитимност и отчетност?

Последователните разширявания укрепиха ЕС и донесоха значителни ползи както за старите, така и за новите държави членки. Ще направя необходимото, за да сме сигурни, че ще се присъединяват само страни кандидатки, които действително са готови и са поели безусловен ангажимент да зачитат ценностите, върху които е изграден ЕС.

Нуждаем се и от амбициозна програма за вътрешни реформи, за да осигурим правилното функциониране на един по-голям съюз. Както ЕС, така и бъдещите държави членки следва да бъдат подготвени в момента на присъединяването на новите членки. Едновременно с разширяването си ЕС трябва и да се задълбочава. Следва да работим паралелно и по двете направления. Въпросите за това дали ЕС е способен да функционира вече са налице и в Съюза от 27 държави членки и не са свързани единствено с бъдещите разширявания.

Всъщност разширяването трябва да се разглежда като катализатор на напредъка по отношение на капацитета ни за действие и нашите политики и разходни програми. Въпросът за това кои реформи са необходими и в кой момент ще трябва да се разгледа, като се вземе предвид този по-широк контекст, който надхвърля обхвата на самия ресурс „Разширяване“.

Прегледите на политиките преди разширяване, които Комисията ще извършва, ще помогнат да се установят пропуските и нуждите, т.е. къде са необходими промени, за да се гарантира, че нашите политики могат да продължат да дават ефективни резултати в един по-голям Съюз.

Както бе заявено в политическите насоки, необходима е промяна на Договора, за да подобрим нашия Съюз. Но трябва също така се съсредоточим върху това, което вече може да се направи сега, и върху областите, в които възниква широк консенсус. Така например в Договорите вече се предвиждат „клаузи за преход“, които позволяват преминаване от гласуване с единодушие към гласуване с квалифицирано мнозинство в рамките на Съвета в ключови области на политиката. Комисията продължава твърдо да се застъпва за задействането на тези клаузи.

Що се отнася до самия процес на разширяване, необходимостта от единодушие за приемането на нова държава членка е добре осъзната и напълно обоснована. Въпреки това трябва да признаем, че изискването за единодушие за всяка стъпка от процеса може да забави нещата, ако дори само една държава членка има възражения. Готова съм да способствам за обсъждането на начините, по които процедурите и процесите

биха могли да бъдат адаптирани и ускорени за някои от междинните стъпки в процеса на разширяване, като същевременно се зачитат прерогативите на държавите членки.

Ще си сътруднича отблизо с председателя и колегите си комисари, за да гарантирам, че институционалните реформи, необходими за разширяването, са в съответствие с по-общите приоритети на ЕС. Укрепването на междуинституционалното сътрудничество, особено между Комисията, Европейския парламент и Съвета, ще бъде от съществено значение и аз се ангажирам с постигането на напредък в тези усилия.

И накрая, както вече бе посочено по-горе, моето виждане е, че обществеността и гражданското общество имат важна роля, за да се гарантира, че Съюзът е подготвен за разширяване. В тази връзка възнамерявам да поставя силен акцент върху ясната и прозрачна комуникация относно свързаните с разширяването процеси и върху вслушването в гласа на хората в целия ЕС и в самите държави, обхванати от процеса на разширяване.

Въпрос от подкомисията по правата на човека

10. Възнамерявате ли да засилите подкрепата на Европейския съюз за участниците от гражданското общество и демократичните сили, които насърчават правата на човека, принципите на правовата държава и основните ценности в страните, обхванати от процеса на разширяване, и в други държави, попадащи във Вашия портфейл? Какви конкретни мерки предлагате да бъдат въведени в това отношение?

Както се вижда от личната ми история, която включва граждански активизъм, този въпрос стои особено близо до сърцето ми. Гражданското общество е в центъра на всяка здрава демокрация и аз лично съм се посветила на това да направя каквото мога, ако бъде одобрена за член на Комисията, за да дам власт на тези много важни участници на всяко равнище. Дори и днес Комисията активно улеснява инициативите за изграждане на капацитет и предоставя финансова подкрепа на организациите на гражданското общество, като повишава способността им да се застъпват за правни реформи, да участват в изготвянето на политики и да търсят отговорност от властите. Например бих насочила вниманието към стълб III на Механизма за Украйна, чрез който Комисията ще гарантира непрекъснатата подкрепа за защитниците на правата на човека, за борещите се с корупцията и за други инициативи „от долу нагоре“ на динамичното и активно гражданско общество в страната, като сега се поставя и допълнителен акцент върху процеса на присъединяване на Украйна към ЕС.

Ако бъде одобрена, възнамерявам да засиля тези контакти с гражданското общество, за да се гарантира безопасна и благоприятна среда, в която тези организации могат да работят без ненужни ограничения. Когато не могат, ЕС все пак трябва да намери начини за подкрепа, които няма да застрашат живота или поминъка им. Дължим го на онези, които смело отстояват знамето на ЕС, дори с цената на голям личен риск. Непрекъснатото взаимодействие с гражданското общество, независимите медии и защитниците на правата на човека ще бъде в центъра на вниманието ми, за да гарантирам, че гласът им се чува и че се търси решение на техните проблеми. Техническата подкрепа и подкрепата за изграждане на капацитет в рамките на нашите инструменти за финансиране трябва да бъдат от полза и за гражданското общество във всички държави, обхванати от процеса на разширяване, и в държавите от източното съседство.

Свободата на изразяване на мнение и свободата на медиите са сред най-важните основи на демократичното общество и като такива са една от основните ценности на ЕС. Поради това те са ключов елемент от процеса на присъединяване към ЕС и важен междинен критерий, който трябва да бъде изпълнен по главите от преговорите за присъединяване, свързани с принципите на правовата държава. По време на посещенията си в държавите, обхванати от процеса на разширяване, и в държавите от източното партньорство се ангажирам да се срещна с представители на гражданското общество и неправителствени организации в различни сфери, включително с организации в областта на правата на жените и организации, представляващи маргинализирани групи, в т.ч. хора с увреждания, малцинства и ЛГБТИК лица.

Освен това ще продължа да влизам във взаимодействие с правителствата на държавите партньори чрез политически диалог, включително по въпросите на правата на човека, дори в трудна политическа обстановка. В държавите, в които пространството за гражданското общество се стеснява, делегациите на ЕС на място продължават да наблюдават ситуацията и могат да правят разграничение между независимите и ръководените от държавата организации на гражданското общество и медийни организации. Ще се

ползвам също така и от работата, извършена от реномирани организации и партньори като Съвета на Европа, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и нейното Бюро за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) за насърчаване на гражданския активизъм и демократичната ангажираност в сложна обстановка.

Ще гарантирам, че финансовата ни помощ е в съответствие с ценностите на ЕС, включително с утвърждаването на правата на човека, демокрацията, принципите на правовата държава и основополагащите въпроси. Консултациите със заинтересованите страни и прилагането на принципа за ненанасяне на вреда ще продължават да направляват нашите действия. Това позволява на Комисията да изработва мерките на ЕС в съответствие с основните ценности и да се справя с потенциални нарушения на правата на човека.